

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ № 33-дп/26
про притягнення до дисциплінарної відповідальності

04 червня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергеевої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожеай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати дисциплінарну справу, порушену 14.05.2026 року відносно адвоката Особа-1(обліковується в Раді адвокатів Сумської області; свідоцтво № 36, видане 05.11.2003 р. Сумською обласною КДКА; рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 1 від 01.10.1993 р.) за скаргою Вищої школи адвокатури НААУ, -

встановила:

Рішенням №26-дп/26 дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області від 14 травня 2026 року було порушено дисциплінарну справу відносно адвоката Особа-1за скаргою Вищої школи адвокатури НААУ від 02.03.2026 року.

Дисциплінарна справа стосовно адвоката Особа-1призначена до розгляду на 04.06.2026 року.

Сторони по дисциплінарній справі були належним чином повідомлені про час, дату та місце розгляду дисциплінарної справи, на розгляд дисциплінарної справи не прибули.

У відповідності до частини 2 статті 40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи. У разі повторної неявки зазначених осіб на засідання палати розгляд справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

Дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області вважає за можливе розглянути дисциплінарну справу за наявними в ній матеріалами.

В результаті розгляду дисциплінарної справи встановлено наступне:

Директор Вищої школи адвокатури НААУ С. Кузьменко звернувся до КДКА Сумської області зі скаргою, в якій ставить питання про притягнення адвоката Особа-1(в подальшому Адвокат) до дисциплінарної відповідальності.

В скарзі зазначається, що згідно зі ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - *Профільний закон*), під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, серед іншого, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 45 Профільного закону, Національна асоціація адвокатів України забезпечує високий професійний рівень адвокатів України.

13 грудня 2025 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 90, яким затвердила у новій редакції «Порядок підвищення професійного рівня адвокатів України» (далі — *Порядок*).

Зазначений порядок опублікований на офіційному вебсайті НААУ. Відповідно до п. 11 Порядку, Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (далі - *Вища школа адвокатури НААУ*) є адміністратором процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні, а також готує та передає Національній асоціації адвокатів України інформацію для розміщення її в Єдиному реєстрі адвокатів України про щорічне проходження підвищення професійного рівня адвокатами.

Дія Порядку поширюється на адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність у формах, визначених Профільним законом.

Згідно із п. 2 Порядку, підвищення професійного рівня адвоката є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката - здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, та забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві, практиці його тлумачення та застосування.

Пункт 4 Порядку встановлює, що організація та реалізація процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні здійснюється Вищою школою адвокатури НААУ за сприяння рад адвокатів регіонів та сторонніми операторами підвищення професійного рівня адвокатів, що акредитовані згідно з цим Порядком.

Органи адвокатського самоврядування співпрацюють з Вищою школою адвокатури НААУ з питань підвищення професійного рівня адвокатів України, надають їй необхідну інформацію та пропозиції.

Пунктом 15 Порядку передбачено, що усі адвокати та помічники адвокатів, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень.

Відповідно до п. 16 Порядку, одна залікова година з підвищення професійного рівня адвокатів дорівнює часовому інтервалу від 45 хвилин до 1 (однієї) години навчання, або більше, за рішенням Експертної ради з питань акредитації та сертифікації НААУ.

Згідно із п. 17 Порядку, усі адвокати зобов'язані підвищувати свій професійний рівень на рівні 15 залікових (академічних) годин на рік, з яких адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікові години за навчання з питань Правил адвокатської етики.

У п. 20 зазначено, що звітним роком з підвищення професійного рівня адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року. Вищою школою адвокатури НААУ ведеться електронна база даних обліку залікових годин кожного адвоката.

Пунктом 27 Порядку передбачено, що адвокатам, які виконали вимоги щодо підвищення професійного рівня, Вищою школою адвокатури НААУ видається електронний сертифікат про підвищення професійного рівня з відповідним внесенням Національною асоціацією адвокатів України такої інформації до Єдиного реєстру адвокатів України. Форма сертифікату затверджується Вищою школою адвокатури НААУ.

Щодо невиконання Адвокатом обов'язку з підвищення професійного рівня за 2025 рік, зазначається, що відповідно до п.п. 1, 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону, під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування.

Проте, з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік, що підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно із ч.ч. 1,3 ст. 57 Профільного закону, рішення Ради адвокатів України є обов'язковими до виконання всіма адвокатами та набирають чинності з дня їх прийняття.

При цьому відповідно до ст. 65 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом.

Крім того, обов'язок адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію прямо закріплений і в абз. 3 ст. 11 Правил адвокатської етики.

За таких обставин, факт невиконання адвокатом вимог щодо підвищення професійного рівня є самостійною підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики в частині невиконання рішень органів адвокатського

самоврядування щодо обов'язку адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Як передбачено ч. 1 ст. 33 Профільного закону, адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, з підстав, передбачених цим законом.

Відтак приписами ст. 34 Профільного закону визначено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Зокрема, до дисциплінарних проступків адвоката відносять: порушення Правил адвокатської етики (п. 3 ч. 2 ст. 34 Профільного закону); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (п. 6 ч. 2 ст. 34 Профільного закону).

Таким чином, невиконання Адвокатом обов'язку щодо підвищення професійного рівня за 2025 рік свідчить про наявність у його діях дисциплінарного проступку та є підставою для притягнення Адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Щодо врахування обтяжуючих обставин, зумовлених систематичними та умисними порушеннями зазначається, що згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ, Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 та 2025 роки, що свідчить про наявність у діях адвоката дисциплінарного проступку і за ці роки, та є порушенням вимог підвищення професійного рівня за кожен із зазначених звітних періодів.

Так, невиконання Адвокатом у зазначені роки вимог щодо підвищення професійного рівня є порушенням професійного обов'язку, передбаченого п. 4, 5 ч. 1 ст. 21, ч. 1 ст. 57 Профільного закону та абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики та також є дисциплінарним проступком.

Зазначені обставини мають істотне значення для характеристики особи Адвоката у розумінні абз. 2 ст. 41 Профільного закону та підлягають урахуванню як обтяжуючі обставини. Невиконання обов'язку щодо підвищення професійного рівня у 2025 році не має випадкового характеру, а є проявом постійного, умисного та тривалого ігнорування професійних обов'язків адвоката.

Таким чином, факт не підвищення Адвокатом професійного рівня за попередні роки підлягає врахуванню як обтяжуючі обставини при визначенні виду дисциплінарного стягнення за вчинення дисциплінарного проступку, вчиненого за 2025 рік. Описані вище дії адвоката в їх постійності та умисності вчинення підтверджують факт грубого порушення Правил адвокатської етики, а саме абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики.

Зазначається, що при обранні виду дисциплінарного стягнення необхідно врахувати, що згідно із ч. 1 ст. 35 Профільного закону, за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 31 Профільного закону, право на заняття адвокатською діяльністю зупиняється у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Статтею 53 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30 серпня 2014 року №120 (далі - Положення №120) (з подальшими змінами), встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку; 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності; 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

У свою чергу, згідно з п. 3 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Таким чином, враховуючи обтяжуючі обставини, та те, що дисциплінарний проступок, вчинений адвокатом, є грубим порушенням абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики, до адвоката може бути застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Зазначається, що згідно з ч. 1 ст. 11 Профільного закону присяга адвоката України визначена наступного змісту:

«Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської етики, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правничу допомогу відповідно до Конституції України і законів України, з високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки, бути вірним присязі».

Тобто у Присязі адвокат присягає дотримуватися Правил адвокатської етики, а також виконувати покладені на нього обов'язки.

Так, відповідно до п. 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону професійними обов'язками адвоката є підвищення свого професійного рівня та виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

При цьому, згідно з п. 1 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі порушення присяги адвоката України.

Таким чином, беручи до уваги вищевикладене та те, що Адвокатом порушено присягу адвоката України, це може бути підставою для застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

В зв'язку з викладеним ставиться питання притягнути Адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку - грубого порушення Правил адвокатської етики та присяги адвоката України, застосувавши до останнього відповідне дисциплінарне стягнення.

Адвокат, ознайомившись зі скаргою та доданими документами, не надала пояснень, проте, 26.03.2026 р. подала в Раду адвокатів Сумської області заяву про зупинення адвокатською діяльністю, що підтверджується витягом з ЄРАУ.

Проаналізувавши доводи скарги, приймаючи до уваги, що в матеріалах, доданих до скарги, у профайлі Адвоката в ЄРАУ, наявні відомості про не виконання ним обов'язкових вимог з підвищення кваліфікації в 2025 році, за 2025 рік дисциплінарна палата КДКА Сумської області вважає встановленим порушення адвокатом Особа-1 Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо підвищення професійного рівня, порушення Правил адвокатської етики (абз. 3 ст.11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст.65 Правил адвокатської етики), що у відповідності до ст. 34 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Визначаючи вид дисциплінарного стягнення, приймаються до уваги обставини вчинення проступку та його наслідки, особа Адвоката, наявність обтяжуючих обставин, а саме, що згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 роки, що є грубим порушенням Правил адвокатської етики та присяги адвоката України.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області одногосно (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Притягнути адвоката Особа-1 за вчинення дисциплінарного проступку до дисциплінарної відповідальності із застосуванням дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на термін 1 (один) місяць з 04.06.2026 по 04.07.2026 р.

2. Рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити адвокату Особа-1 на електронну адресу, зазначену в профайлі адвоката.

3. Дане рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити особі, яка ініціювала дисциплінарне провадження – директору Вищої школи адвокатури НААУ С.Кузьменку.

4. Дане рішення направити Раді адвокатів Сумської області для внесення відомостей про дисциплінарне стягнення до Єдиного реєстру адвокатів України.

Відповідно до ч.1 ст. 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергєєва

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ № 34-дп/26
про притягнення до дисциплінарної відповідальності

04 червня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергеевої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати дисциплінарну справу, порушену 14.05.2026 року відносно адвоката Особа-1(обліковується в Раді адвокатів Сумської області; свідоцтво № 169, видане 21.12.2001 р. Сумською обласною КДКА, рішення Ради адвокатів Сумської області №1 від 21.12.2001 р.) за скаргою Вищої школи адвокатури НААУ, -

встановила:

Рішенням №28-дп/26 дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області від 14 травня 2026 року було порушено дисциплінарну справу відносно адвоката Особа-1 за скаргою Вищої школи адвокатури НААУ від 02.03.2026 року.

Дисциплінарна справа стосовно адвоката Особи-1 призначена до розгляду на 04.06.2026 року.

Сторони по дисциплінарній справі були належним чином повідомлені про час, дату та місце розгляду дисциплінарної справи, скажчик на розгляд дисциплінарної справи не прибув, адвокат прийняв участь в засіданні дисциплінарної палати в режимі відеоконференції.

У відповідності до частини 2 статті 40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умов наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи. У разі повторної неявки зазначених осіб на засідання палати розгляд справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

Дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області вважає за можливе розглянути дисциплінарну справу за наявними в ній матеріалами.

В результаті розгляду дисциплінарної справи встановлено наступне:

Директор Вищої школи адвокатури НААУ Кузьменко С.Є. звернувся до КДКА Сумської області зі скаргою, в якій ставить питання про притягнення адвоката Особа-1(в подальшому Адвокат) до дисциплінарної відповідальності.

Зі скарги вбачається, що відповідно до відомостей Єдиного реєстру адвокатів України Особа-1 володіє статусом адвоката (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 169, видане Сумською обласною КДКА від 21.12.2001 року) .

Скажчик зазначає, що з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік. Зазначене підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно зі ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - *Профільний закон*), під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, серед іншого, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування.

Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 45 Профільного закону, Національна асоціація адвокатів України забезпечує високий професійний рівень адвокатів України.

13 грудня 2025 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 90, яким затвердила у новій редакції «Порядок підвищення професійного рівня адвокатів України» (далі — *Порядок*).

Зазначений порядок опублікований на офіційному вебсайті НААУ.

Відповідно до п. 11 Порядку, Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (далі - *Вища школа адвокатури НААУ*) є адміністратором процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні, а також готує та передає Національній асоціації адвокатів України інформацію для розміщення її в Єдиному реєстрі адвокатів України про щорічне проходження підвищення професійного рівня адвокатами.

Дія Порядку поширюється на адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність у формах, визначених Профільним законом.

Згідно із п. 2 Порядку, підвищення професійного рівня адвоката є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката - здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, та забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві, практиці його тлумачення та застосування.

Пункт 4 Порядку встановлює, що організація та реалізація процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні здійснюється Вищою школою адвокатури НААУ за сприяння рад адвокатів регіонів та сторонніми операторами підвищення професійного рівня адвокатів, що акредитовані згідно з цим Порядком.

Органи адвокатського самоврядування співпрацюють з Вищою школою адвокатури НААУ з питань підвищення професійного рівня адвокатів України, надають їй необхідну інформацію та пропозиції.

Пунктом 15 Порядку передбачено, що усі адвокати та помічники адвокатів, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень.

Відповідно до п. 16 Порядку, одна залікова година з підвищення професійного рівня адвокатів дорівнює часовому інтервалу від 45 хвилин до 1 (однієї) години навчання, або більше, за рішенням Експертної ради з питань акредитації та сертифікації НААУ.

Згідно із п. 17 Порядку, усі адвокати зобов'язані підвищувати свій професійний рівень на рівні 15 залікових (академічних) годин на рік, з яких адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікові години за навчання з питань Правил адвокатської етики.

У п. 20 зазначено, що звітним роком з підвищення професійного рівня адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року. Вищою школою адвокатури НААУ ведеться електронна база даних обліку залікових годин кожного адвоката.

Пунктом 27 Порядку передбачено, що адвокатам, які виконали вимоги щодо підвищення професійного рівня, Вищою школою адвокатури НААУ видається електронний сертифікат про підвищення професійного рівня з відповідним внесенням Національною асоціацією адвокатів України такої інформації до Єдиного реєстру адвокатів України. Форма сертифікату затверджується Вищою школою адвокатури НААУ.

Проте, з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік.

Зазначене підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Звертається увага, що згідно із ч. 1, 3 ст. 57 Профільного закону, рішення Ради адвокатів України є обов'язковими до виконання всіма адвокатами та набирають чинності з дня їх прийняття.

При цьому відповідно до ст. 65 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом.

Крім того, обов'язок адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію прямо закріплений і в абз. 3 ст. 11 Правил адвокатської етики.

За таких обставин, факт невиконання адвокатом вимог щодо підвищення професійного рівня є самостійною підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики в частині невиконання рішень органів адвокатського самоврядування щодо обов'язку адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Як передбачено ч. 1 ст. 33 Профільного закону, адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, з підстав, передбачених цим законом.

Відтак приписами ст. 34 Профільного закону визначено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Зокрема, до дисциплінарних проступків адвоката відносять: порушення Правил адвокатської етики (п. 3 ч. 2 ст. 34 Профільного закону); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (п. 6 ч. 2 ст. 34 Профільного закону).

Таким чином, невиконання Адвокатом обов'язку щодо підвищення професійного рівня за 2025 рік свідчить про наявність у його діях дисциплінарного проступку та є підставою для притягнення Адвоката до дисциплінарної відповідальності.

При цьому, згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ, Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 та 2025 роки, що свідчить про наявність у діях адвоката дисциплінарного проступку і за ці роки, та є порушенням вимог підвищення професійного рівня за кожен із зазначених звітних періодів.

Невиконання Адвокатом у зазначені роки вимог щодо підвищення професійного рівня є порушенням професійного обов'язку, передбаченого п. 4, 5 ч. 1 ст. 21, ч. 1 ст. 57 Профільного закону та абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики та також є дисциплінарним проступком.

Зазначені обставини мають істотне значення для характеристики особи Адвоката у розумінні абз. 2 ст. 41 Профільного закону та підлягають урахуванню як обтяжуючі обставини. Невиконання обов'язку щодо підвищення професійного рівня у 2025 році не має випадкового характеру, а є проявом постійного, умисного та тривалого ігнорування професійних обов'язків адвоката.

Таким чином, факт непідвищення Адвокатом професійного рівня за попередні роки підлягає врахуванню як обтяжуючі обставини при визначенні виду дисциплінарного стягнення за вчинення дисциплінарного проступку, вчиненого за 2025 рік.

Вважає, що описані вище дії адвоката в їх постійності та умисності вчинення підтверджують факт грубого порушення Правил адвокатської етики, а саме абз. 3 ст. 11, абз.1 ст. 65 Правил адвокатської етики.

Щодо обрання виду дисциплінарного стягнення, зазначається, що Згідно із ч. 1 ст. 35 Профільного закону, за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 31 Профільного закону, право на заняття адвокатською діяльністю зупиняється у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Статтею 53 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30 серпня 2014 року №120 (далі - Положення №120) (з подальшими змінами), встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку; 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності; 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

У свою чергу, згідно з п. 3 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Таким чином, враховуючи обтяжуючі обставини, та те, що дисциплінарним проступок вчиненим адвокатом є грубим порушенням абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики, до адвоката

може бути застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Також зазначається, що згідно з ч. 1 ст. 11 Профільного закону присяга адвоката України визначена наступного змісту: *«Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської етики, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правничу допомогу відповідно до Конституції України і законів України, з високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки, бути вірним присязі»*.

Тобто у Присязі адвокат присягає дотримуватися Правил адвокатської етики, а також виконувати покладені на нього обов'язки.

Так, відповідно до п. 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону професійними обов'язками адвоката є підвищення свого професійного рівня та виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

При цьому, згідно з п. 1 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі порушення присяги адвоката України.

Таким чином, беручи до уваги вищевикладене та те, що Адвокатом порушено присягу адвоката України, це може бути підставою для застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Адвокат, ознайомившись зі скаргою та доданими документами, надав пояснення щодо обставин, викладених у скарзі, та зазначив, що ознайомившись зі змістом скарги Вищої школи адвокатури НААУ з додатками, яка надійшла до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області 02.03.2026, по суті зазначає:

1. Від моменту отримання права на зайняття адвокатською діяльністю і донині він належно та відповідально дотримується Правил адвокатської етики, як це і передбачено профільним Законом про адвокатуру, а також відповідними рішеннями органів адвокатського самоврядування. Вважає, що підтвердженням цього факту є відсутність будь-яких скарг чи зауважень щодо його адвокатської діяльності за чверть століття наполегливої праці у якості адвоката. При цьому, це стосується як просто звернень зацікавлених громадян, так і колег, працівників правоохоронних та інших органів, а також суддів. Мови про недостойну чи безвідповідальну поведінку у роботі чи навіть побуті, вчинення правопорушень щодо його йти не може. Він ніколи не ставив під сумнів чи іншим чином не погоджувався із думками колег, що знайшли своє відображення у відповідних рішеннях та рекомендаціях органів адвокатського самоврядування.

Заявляє про незгоду з подібною позицією та обґрунтуваннями колеги Савви Кузьменка. Відсутність даних про підвищення його професійного рівня у системі офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ жодним чином не свідчить про скоєння адвокатом дисциплінарного проступку. Немає жодних підстав робити також висновки про порушення Присяги чи ігнорування рішень органів адвокатського самоврядування. У зв'язку з початком у 2019 році епідемії COVIDу, а більше потім - російської агресії і збройного безпідставного нападу на нашу державу, виникли нові і нагальні виклики та завдання. І він з поважних причин не брав участі у заходах щодо необхідних форматів навчання. У подальший період дане питання він нажалі залишив поза увагою через значно більш важливі і життєво необхідні проблеми, а потім просто забув. Але забув не про необхідність роботи над підвищенням свого професійного рівня, а виключно в частині дотримання визначених органами адвокатського самоврядування способів та процедур. Ні в якому разі не може бути мови щодо самого безпосереднього розвитку і накопичення та покращення необхідних знань, як того вимагає Закон.

Від часу отримання юридичної освіти, без сумніву, найкращому профільному вузі нашої держави (з відзнакою), він не припиняє підвищувати свій професійний рівень. Має публікацію в науковому профільному акредитованому друкованому виданні, досвід викладацької роботи юридичних дисциплін у вищому навчальному закладі зі статутом національного. Постійно вивчає нове законодавство України та зміни до нього, аналізує судову практику. Щотижня, як і всім адвокатам, надходить інформаційна розсилка НААУ України, яку обов'язково переглядає, тощо.

Переконаний, що лише щоденна робота над підвищенням якості знань та професійного рівня є нагальною вимогою для кожного професійного юриста і адвоката зокрема.

У даному ж випадку має місце виключно факт невідповідності процедури процесу підвищення його особисто професійного рівня як адвоката та відсутності комунікації між ним та Вищою школою адвокатури Національної асоціації адвокатів України. Однак, проблема спілкування має винуватих двох сторін: адже Вища школа мала достовірну і вичерпну інформацію про відсутність даних про підвищення професійного рівня за тривалий період часу і жодним чином не інформувала нікого про даний недолік.

Зазначає, що сумлінно і своєчасно сплачує членські внески, на які у тому числі утримується відповідний штат клерків у вищих органах самоврядування, але жодна відповідальна особа з тієї ж Школи не направила йому з цього приводу навіть ніяких повідомлень. І сума сплачених грошей за роки, що минули, немала. У той же час, як приклад дійсно етичної поведінки, пригадує, що років з десять назад за, очевидно, вказівкою відповідальних осіб НААУ ще до кінця січня того поточного року особисто Голова Ради адвокатів Сумської області передзвонила йому, як і іншим колегам, з нагадуванням про необхідність своєчасної сплати членських внесків на розвиток самоврядування. При цьому, пані Голова не погеньбувала короткою розмовою з колегою, приділивши частину свого безумовно цінного часу. Такої комунікації з Вищою школою адвокатури Національної асоціації адвокатів України, нажаль немає.

Зате маємо даний ганебний донос – по-іншому назвати скаргу не може. У скарзі його винять у нібито вчиненні дисциплінарного проступку протягом 2025 року. Зазначає, що загальновідомо, що саме цей рік став найтяжчим для Сумщини. Особисто він до, а також безпосередньо з 24 лютого 2022 року і зараз проживає і працює за 9 (дев'ять) кілометрів до кордону з агресором, перебував понад місяць під ворожою окупацією, і не виїхав у безпечні регіони, хоча і має таку можливість. Громадяни, що як і він не покинули рідну землю, мають право на допомогу адвоката у повсякденному непростому житті у воєнний час. У той же час просте нагадування, у тому числі і скаржником, про необхідність дотримання визначених процедур підвищення професійного рівня безумовно б вирішило це нескладне і малозначне непорозуміння. Станом на час написання цього пояснення він без зайвих навантажень і проблем, з певною користю, вже виконав п'яту частину обов'язкового мінімуму, а протягом року сподівається і іншу. Але, можливо, у вказаній організації зовсім інші цілі і завдання, а саме план отримати у поточному році майже сім мільярдів гривень доходу на 8 працівників - <https://opendatabot.ua/c/40217097>. Нічим іншим існування цієї ганебної кляузи, підписаної адвокатом Саввою Кузьменком, особисто пояснити не може.

Особливої уваги необхідно приділити мотивації та кваліфікації ситуації, що виникла, у тексті скарги. Оскільки зараз він звертається до професіоналів, вважає зайвим приділяти у тексті увагу теорії деліктів. Тішить лише думка, що, мабуть, власне текст скарги готував не особисто пан директор Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України, а якийсь недолугий і несвідомий клерк. Високоповажний колега Савва Кузьменко, який також з початком війни отримав право на зайняття адвокатською діяльністю, лише підписав її, не вчитуючись детально у зміст. Але навіть такий недостатньо обізнаний із правом виконавець скарги (підозрює, що вона не унікальна і подібні надійшли і на інших колег-адвокатів) все ж дійшов розуміння, що проступок, який йому ставлять у вину, може бути вчиненим виключно умисно. У автора цей термін вживається у тексті скарги неодноразово. Ба, більше – робиться висновок про обтяжуючі обставини через нібито умисне і спеціальне ігнорування ним процедури підвищення власного професійного рівня. Доказів же та належної аргументації щодо умисної форми вини до скарги не додано. Тривалість, на яку робиться головний натиск скарги, не має ніякого відношення до суб'єктивної сторони уявного дисциплінарного проступку. Навпаки – це свідчення бездіяльності і безвідповідальності працівників, що підготували дану скаргу. Єдиним і належним доказом його вини і відповідно можливості констатації дисциплінарного правопорушення мав би бути виключно факт існування йому вказівки (попередження, тощо) на початку 2025 року – в кінці 2024 року щодо недопустимості подібного порушення з боку будь-кого уповноваженого це зробити. І за умови ігнорування такого зауваження – вивчати причини, мотиви та визначати винуватця.

Наголошує, що ще раз і беззаперечно стверджує, що така ситуація склалася виключно через необачність, пов'язану із тяжкими обставинами у державі і суспільстві, і як наслідок особисто у всіх громадян України, а аж ніяк не навмисно.

Взагалі не витримує жодної критики посилення у скарзі нібито на порушення Присяги адвоката, текст якої процитовано повністю. Порушити її він не міг просто з об'єктивних причин. Очевидно, скаржник не звернув увагу, що він присягав ще у період чинності попереднього профільного Закону, і доречно було б процитувати попередню редакцію, адже форма має значення. Але це несуттєво поряд з кричущим випадком доносу колеги на колегу.

Він є законослухняною і відповідальною особою, противником будь-яких конфліктів і чвар. З повагою ставиться до колег, особливо досвідченіших, старшого віку і значно заслуженіших від нього. Це загальновідомо всім, хто має цікавість до його особи. Він не має особистих ворогів і не бажає будь-кому зла.

Можливо, скарга, що надійшла на адресу кваліфікаційно-дисциплінарної комісії Сумської області відносно нього, народилась помилково, через чийсь недбалість і без вивчення суті проблеми та глибокого аналізу ситуації, що склалася, або ж передчасно. Припускає, що такі скарги можуть бути непоодинокими та можуть порушити права і робочу та особисту нормальність широкого кола колег. Більше того, такі безпідставні і явно надумані скарги, абсолютно неспіврозмірні за наміром карати достойних колег з масштабом виявленої проблеми, на його переконання, мають бути обговорені у широкому адвокатському загалі з огляду на їх відповідність статтям 12, 51 і 52 Правил адвокатської етики.

Має надію, що ознайомившись зі змістом цього пояснення, а також врахувавши, що заходи для виправлення ситуації вжиті ним негайно, скаржник відкличе скаргу як передчасну і цим проблема вичерпається. У іншому випадку, особливо якщо у даній ситуації скаржник має щось особисте (у іншому разі не розуміє причину народження скарги та її підтримання надалі), готовий з честю відстоювати своє добре ім'я у межах визначених процедур, аж до змагального процесу у компетентному суді, із залученням зацікавлених громадських організацій, органів адвокатського самоврядування та професійних і неупереджених ЗМІ. Впевнений у взаєморозумінні.

До пояснення додано витяг з особистого кабінету адвоката про виконання вимог щодо підвищення професійного рівня 2026 році, з якого вбачається про участь у 3 заходах щодо підвищення кваліфікації, та отримання 3 залікових балів.

Проаналізувавши доводи скарги, приймаючи до уваги, що в матеріалах, доданих до скарги, у профайлі Адвоката в ЄРАУ, наявні відомості про не виконання ним обов'язкових вимог з підвищення кваліфікації в 2025 році, за 2025 рік дисциплінарна палата КДКА Сумської області вважає встановленим порушення адвокатом Особа-13 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо підвищення професійного рівня, порушення Правил адвокатської етики (абз. 3 ст.11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст.65 Правил адвокатської етики), що у відповідності до ст. 34 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Визначаючи вид дисциплінарного стягнення, приймаються до уваги обставини вчинення проступку та його наслідки, особа Адвоката, наявність обтяжуючих обставин, а саме, що згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 роки, що є грубим порушенням Правил адвокатської етики та присяги адвоката України.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області одногосно (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Притягнути адвоката Особа-13а вчинення дисциплінарного проступку до дисциплінарної відповідальності із застосуванням дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на термін 1 (один) місяць з 04.06.2026 по 04.07.2026 р.
2. Рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити адвокату Особі-1 на електронну адресу, зазначену в профайлі адвоката.
3. Дане рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити особі, яка ініціювала дисциплінарне провадження – директору Вищої школи адвокатури НААУ С.Кузьменку.
4. Дане рішення направити Раді адвокатів Сумської області для внесення відомостей про

дисциплінарне стягнення до Єдиного реєстру адвокатів України.

Відповідно до ч.1 ст. 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергєєва

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ № 35-дп/26
про притягнення до дисциплінарної відповідальності

04 червня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергеевої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати дисциплінарну справу, порушену 14.05.2026 року відносно адвоката Особа-1 (обліковується в Раді адвокатів Сумської області; свідоцтво № 387, видане 21.09.2012 року Сумською обласною КДКА, рішення Ради адвокатів Сумської області №8 від 21.09.2012 р.) за скаргою Вищої школи адвокатури НААУ, -

встановила:

Рішенням №29-дп/26 дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області від 14 травня 2026 року було порушено дисциплінарну справу відносно адвоката Особа-1 за скаргою Вищої школи адвокатури НААУ від 00.00.2026 року.

Дисциплінарна справа стосовно адвоката Особа-1 призначена до розгляду на 04.06.2026 року.

Сторони по дисциплінарній справі були належним чином повідомлені про час, дату та місце розгляду дисциплінарної справи, на розгляд дисциплінарної справи не прибули.

У відповідності до частини 2 статті 40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи. У разі повторної неявки зазначених осіб на засідання палати розгляд справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

Дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області вважає за можливе розглянути дисциплінарну справу за наявними в ній матеріалами.

В результаті розгляду дисциплінарної справи встановлено наступне:

Директор Вищої школи адвокатури НААУ Савва Кузьменко звернувся до КДКА Сумської області зі скаргою, в якій ставить питання про притягнення адвоката Особа-1 (в подальшому Адвокат) до дисциплінарної відповідальності.

В скарзі зазначається, що згідно зі ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - *Профільний закон*), під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, серед іншого, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 45 Профільного закону, Національна асоціація адвокатів України забезпечує високий професійний рівень адвокатів України.

13 грудня 2025 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 90, яким затвердила у новій редакції «Порядок підвищення професійного рівня адвокатів України» (далі — *Порядок*).

Зазначений порядок опублікований на офіційному вебсайті НААУ. Відповідно до п. 11 Порядку, Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (далі - *Вища школа адвокатури НААУ*) є адміністратором процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні, а також готує та передає Національній асоціації адвокатів України інформацію для розміщення її в Єдиному реєстрі адвокатів України про щорічне проходження підвищення професійного рівня адвокатами.

Дія Порядку поширюється на адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність у формах, визначених Профільним законом.

Згідно із п. 2 Порядку, підвищення професійного рівня адвоката є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката - здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, та забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві, практиці його тлумачення та застосування.

Пункт 4 Порядку встановлює, що організація та реалізація процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні здійснюється Вищою школою адвокатури НААУ за сприяння рад адвокатів регіонів та сторонніми операторами підвищення професійного рівня адвокатів, що акредитовані згідно з цим Порядком.

Органи адвокатського самоврядування співпрацюють з Вищою школою адвокатури НААУ з питань підвищення професійного рівня адвокатів України, надають їй необхідну інформацію та пропозиції.

Пунктом 15 Порядку передбачено, що усі адвокати та помічники адвокатів, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень.

Відповідно до п. 16 Порядку, одна залікова година з підвищення професійного рівня адвокатів дорівнює часовому інтервалу від 45 хвилин до 1 (однієї) години навчання, або більше, за рішенням Експертної ради з питань акредитації та сертифікації НААУ.

Згідно із п. 17 Порядку, усі адвокати зобов'язані підвищувати свій професійний рівень на рівні 15 залікових (академічних) годин на рік, з яких адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікові години за навчання з питань Правил адвокатської етики.

У п. 20 зазначено, що звітним роком з підвищення професійного рівня адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року. Вищою школою адвокатури НААУ ведеться електронна база даних обліку залікових годин кожного адвоката.

Пунктом 27 Порядку передбачено, що адвокатам, які виконали вимоги щодо підвищення професійного рівня, Вищою школою адвокатури НААУ видається електронний сертифікат про підвищення професійного рівня з відповідним внесенням Національною асоціацією адвокатів України такої інформації до Єдиного реєстру адвокатів України. Форма сертифікату затверджується Вищою школою адвокатури НААУ.

Щодо невиконання Адвокатом обов'язку з підвищення професійного рівня за 2025 рік, зазначається, що відповідно до п. 1, 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону, під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування.

Проте, з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік, що підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно із ч. 1, 3 ст. 57 Профільного закону, рішення Ради адвокатів України є обов'язковими до виконання всіма адвокатами та набирають чинності з дня їх прийняття.

При цьому відповідно до ст. 65 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом.

Крім того, обов'язок адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію прямо закріплений і в абз. 3 ст. 11 Правил адвокатської етики.

За таких обставин, факт невиконання адвокатом вимог щодо підвищення професійного рівня є самостійною підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики в частині невиконання рішень органів адвокатського

самоврядування щодо обов'язку адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Як передбачено ч. 1 ст. 33 Профільного закону, адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, з підстав, передбачених цим законом.

Відтак приписами ст. 34 Профільного закону визначено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Зокрема, до дисциплінарних проступків адвоката відносять: порушення Правил адвокатської етики (п. 3 ч. 2 ст. 34 Профільного закону); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (п. 6 ч. 2 ст. 34 Профільного закону).

Таким чином, невиконання Адвокатом обов'язку щодо підвищення професійного рівня за 2025 рік свідчить про наявність у його діях дисциплінарного проступку та є підставою для притягнення Адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Щодо врахування обтяжуючих обставин, зумовлених систематичними та умисними порушеннями зазначається, що згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ, Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 та 2025 роки, що свідчить про наявність у діях адвоката дисциплінарного проступку і за ці роки, та є порушенням вимог підвищення професійного рівня за кожен із зазначених звітних періодів.

Так, невиконання Адвокатом у зазначені роки вимог щодо підвищення професійного рівня є порушенням професійного обов'язку, передбаченого п. 4, 5 ч. 1 ст. 21, ч. 1 ст. 57 Профільного закону та абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики та також є дисциплінарним проступком.

Зазначені обставини мають істотне значення для характеристики особи Адвоката у розумінні абз. 2 ст. 41 Профільного закону та підлягають урахуванню як обтяжуючі обставини. Невиконання обов'язку щодо підвищення професійного рівня у 2025 році не має випадкового характеру, а є проявом постійного, умисного та тривалого ігнорування професійних обов'язків адвоката.

Таким чином, факт непідвищення Адвокатом професійного рівня за попередні роки підлягає врахуванню як обтяжуючі обставини при визначенні виду дисциплінарного стягнення за вчинення дисциплінарного проступку, вчиненого за 2025 рік. Описані вище дії адвоката в їх постійності та умисності вчинення підтверджують факт грубого порушення Правил адвокатської етики, а саме абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики.

Зазначається, що при обранні виду дисциплінарного стягнення необхідно врахувати, що згідно із ч. 1 ст. 35 Профільного закону, за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 31 Профільного закону, право на заняття адвокатською діяльністю зупиняється у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Статтею 53 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30 серпня 2014 року №120 (далі - Положення №120) (з подальшими змінами), встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку; 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності; 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

У свою чергу, згідно з п. 3 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Таким чином, враховуючи обтяжуючі обставини, та те, що дисциплінарний проступок, вчинений адвокатом, є грубим порушенням абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики, до адвоката може бути застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Зазначається, що згідно з ч. 1 ст. 11 Профільного закону присяга адвоката України визначена наступного змісту:

«Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської

етики, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правничу допомогу відповідно до Конституції України і законів України, **з високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки**, бути вірним присязі».

Тобто у Присязі адвокат присягає дотримуватися Правил адвокатської етики, а також виконувати покладені на нього обов'язки.

Так, відповідно до п. 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону професійними обов'язками адвоката є підвищення свого професійного рівня та виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

При цьому, згідно з п. 1 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі порушення присяги адвоката України.

Таким чином, беручи до уваги вищевикладене та те, що Адвокатом порушено присягу адвоката України, це може бути підставою для застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

В зв'язку з викладеним ставиться питання притягнути адвоката Особу-1 до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку - грубого порушення Правил адвокатської етики та присяги адвоката України, застосувавши до останнього відповідне дисциплінарне стягнення.

Адвокат, ознайомившись зі скаргою та доданими документами, надав пояснення щодо обставин, викладених у скарзі, та зазначив, що від моменту отримання права на зайняття адвокатською діяльністю і донині він належно та відповідально дотримується Правил адвокатської етики, як це і передбачено профільним Законом про адвокатуру та адвокатську діяльність, а також відповідними рішеннями органів адвокатського самоврядування. Вважає, що підтвердженням цього факту є відсутність скарг чи зауважень щодо його адвокатської діяльності за останні роки його праці у якості адвоката, як з боку громадян, так і колег, працівників правоохоронних та інших органів, а також суддів. Мови про недостойну чи безвідповідальну поведінку у роботі чи навіть побуті, вчинення правопорушень, щодо нього йти не може. Зауважує, що ніколи не ставив під сумнів чи іншим чином не погоджувався із думками колег, що знайшли своє відображення у відповідних рішеннях та рекомендаціях органів адвокатського самоврядування.

З приводу скарги, а також пред'явлених претензій керівником Вищої школи адвокатури НААУ, вважає за необхідне заявити про повну і остаточну незгоду з подібною позицією та обґрунтуваннями.

Відсутність даних про підвищення професійного рівня у системі офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ жодним чином не свідчить про скоєння адвокатом дисциплінарного проступку. Немає жодних підстав робити також висновки про порушення Присяги чи ігнорування рішень органів адвокатського самоврядування.

У зв'язку з початком у 2019 році епідемії КОВІДу, а більше, потім - російської агресії і збройного безпідставного нападу на нашу державу, виникли нові і нагальні виклики та завдання. І він з поважних причин не брав участі у заходах щодо необхідних навчань. У подальший період дане питання нажалі залишив поза увагою через значно більш важливі і життєво необхідні проблеми. Але забув не про необхідність роботи над підвищенням свого професійного рівня, а виключно в частині дотримання визначених органами адвокатського самоврядування способів та процедур. Ні в якому разі не може бути мови щодо самого безпосереднього розвитку і накопичення та покращення необхідних знань, як того вимагає Закон. Перекоаний, що лише щоденна робота над підвищенням якості знань та професійного рівня є нагальною вимогою для кожного професійного юриста і адвоката зокрема.

Зазначає, що така ситуація склалася виключно через його необачність, пов'язану із тяжкими обставинами у державі і суспільстві, і аж ніяк не навмисно. Врахувавши зміст скарги заходи для виправлення ситуації будуть вжиті негайно.

Проаналізувавши доводи скарги, приймаючи до уваги, що в матеріалах, доданих до скарги, у профайлі Адвоката в ЄРАУ, наявні відомості про не виконання ним обов'язкових вимог з підвищення кваліфікації в 2025 році, за 2025 рік дисциплінарна палата КДКА Сумської області вважає встановленим порушення адвокатом Особа-1 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо підвищення професійного рівня, порушення Правил адвокатської етики (абз. 3 ст.11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст.65 Правил адвокатської етики), що у відповідності до ст. 34 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Визначаючи вид дисциплінарного стягнення, приймаються до уваги обставини вчинення проступку та його наслідки, особа Адвоката, наявність обтяжуючих обставин, а саме, що згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 роки, що є грубим порушенням Правил адвокатської етики та присяги адвоката України.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області одноголосно (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), -

вирішила:

1. Притягнути адвоката Особа-1 за вчинення дисциплінарного проступку до дисциплінарної відповідальності із застосуванням дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на термін 1 (один) місяць з 04.06.2026 по 04.07.2026 р.

2. Рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити адвокату Особа-1 на електронну адресу, зазначену в профайлі адвоката.

3. Дане рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити особі, яка ініціювала дисциплінарне провадження – директору Вищої школи адвокатури НААУ С.Кузьменку.

4. Дане рішення направити Раді адвокатів Сумської області для внесення відомостей про дисциплінарне стягнення до Єдиного реєстру адвокатів України.

Відповідно до ч.1 ст. 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергєєва

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко

40000, м. Суми, вул. Петропавлівська, 68
тел: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

68 Petropavlivska Street, Sumy, 40000 Ukraine
phone: +38 (054) 262-58-25
email: s.kondratenko@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

РІШЕННЯ № 36-дп/26
про притягнення до дисциплінарної відповідальності

04 червня 2026 року

м. Суми

Дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області у складі: голови палати Сергеевої С.А., секретаря палати Семиволос І.В., членів палати: Дяченка Ю.В., Прихожай Т.І., Сукач О.С., Фомінова Р.М., за участі голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області Кондратенко С.Ю., розглянувши на засіданні дисциплінарної палати дисциплінарну справу, порушену 14.05.2026 року відносно адвоката Особа-1(обліковується в Раді адвокатів Сумської області; свідоцтво № 39, видане 01.10.1993 р. Сумською обласною КДКА; рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 1 від 01.10.1993 р.) за скаргою Вищої школи адвокатури НААУ, -

встановила:

Рішенням №30-дп/26 дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області від 14 травня 2026 року було порушено дисциплінарну справу відносно адвоката Особа-1(свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 39, видане Сумською обласною КДКА від 01.10.1993 року) за скаргою Вищої школи адвокатури НААУ від 00.00.2026 року.

Дисциплінарна справа стосовно адвоката Особа-1призначена до розгляду на 04.06.2026 року.

Сторони по дисциплінарній справі були належним чином повідомлені про час, дату та місце розгляду дисциплінарної справи, на розгляд дисциплінарної справи не прибули.

У відповідності до частини 2 статті 40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи. У разі повторної неявки зазначених осіб на засідання палати розгляд справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

Дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області вважає за можливе розглянути дисциплінарну справу за наявними в ній матеріалами.

В результаті розгляду дисциплінарної справи встановлено наступне:

Директор Вищої школи адвокатури НААУ Кузьменко С.Є. звернувся до КДКА Сумської області зі скаргою, в якій ставить питання про притягнення адвоката Особа-1(в подальшому Адвокат) до дисциплінарної відповідальності.

Зі скарги вбачається, що відповідно до відомостей Єдиного реєстру адвокатів України Особа-1 володіє статусом адвоката (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 39, видане Сумською обласною КДКА від 01.10.1993 року)).

Скаржник зазначає, що з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік. Зазначене підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно зі ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - *Профільний закон*), під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний, серед іншого, дотримуватись Присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; підвищувати свій професійний рівень; виконувати рішення органів адвокатського самоврядування.

Відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 45 Профільного закону, Національна асоціація адвокатів України забезпечує високий професійний рівень адвокатів України.

13 грудня 2025 року Рада адвокатів України прийняла рішення № 90, яким затвердила у новій редакції «Порядок підвищення професійного рівня адвокатів України» (далі — *Порядок*).

Зазначений порядок опублікований на офіційному вебсайті НААУ.

Відповідно до п. 11 Порядку, Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (далі - *Вища школа адвокатури НААУ*) є адміністратором процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні, а також готує та передає Національній асоціації адвокатів України інформацію для розміщення її в Єдиному реєстрі адвокатів України про щорічне проходження підвищення професійного рівня адвокатами.

Дія Порядку поширюється на адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність у формах, визначених Профільним законом.

Згідно із п. 2 Порядку, підвищення професійного рівня адвоката є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката - здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, та забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві, практиці його тлумачення та застосування.

Пункт 4 Порядку встановлює, що організація та реалізація процесу підвищення професійного рівня адвокатів в Україні здійснюється Вищою школою адвокатури НААУ за сприяння рад адвокатів регіонів та сторонніми операторами підвищення професійного рівня адвокатів, що акредитовані згідно з цим Порядком.

Органи адвокатського самоврядування співпрацюють з Вищою школою адвокатури НААУ з питань підвищення професійного рівня адвокатів України, надають їй необхідну інформацію та пропозиції.

Пунктом 15 Порядку передбачено, що усі адвокати та помічники адвокатів, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень.

Відповідно до п. 16 Порядку, одна залікова година з підвищення професійного рівня адвокатів дорівнює часовому інтервалу від 45 хвилин до 1 (однієї) години навчання, або більше, за рішенням Експертної ради з питань акредитації та сертифікації НААУ.

Згідно із п. 17 Порядку, усі адвокати зобов'язані підвищувати свій професійний рівень на рівні 15 залікових (академічних) годин на рік, з яких адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікові години за навчання з питань Правил адвокатської етики.

У п. 20 зазначено, що звітним роком з підвищення професійного рівня адвокатів є календарний рік, з 01 січня по 31 грудня кожного року. Вищою школою адвокатури НААУ ведеться електронна база даних обліку залікових годин кожного адвоката.

Пунктом 27 Порядку передбачено, що адвокатам, які виконали вимоги щодо підвищення професійного рівня, Вищою школою адвокатури НААУ видається електронний сертифікат про підвищення професійного рівня з відповідним внесенням Національною асоціацією адвокатів України такої інформації до Єдиного реєстру адвокатів України. Форма сертифікату затверджується Вищою школою адвокатури НААУ.

Проте, з офіційного вебсайту Вищої школи адвокатури НААУ вбачається, що Адвокат не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 рік.

Зазначене підтверджується роздруківкою з офіційного сайту Вищої школи адвокатури НААУ, а також відомостями Єдиного реєстру адвокатів України.

Звертається увага, що згідно із ч. 1, 3 ст. 57 Профільного закону, рішення Ради адвокатів України є обов'язковими до виконання всіма адвокатами та набирають чинності з дня їх прийняття.

При цьому відповідно до ст. 65 Правил адвокатської етики, адвокат зобов'язаний виконувати рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції в спосіб, передбачений Законом.

Крім того, обов'язок адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень та кваліфікацію прямо закріплений і в абз. 3 ст. 11 Правил адвокатської етики.

За таких обставин, факт невиконання адвокатом вимог щодо підвищення професійного рівня є самостійною підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики в частині невиконання рішень органів адвокатського самоврядування щодо обов'язку адвоката постійно підвищувати свій професійний рівень, володіти достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві.

Як передбачено ч. 1 ст. 33 Профільного закону, адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, з підстав, передбачених цим законом.

Відтак приписами ст. 34 Профільного закону визначено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Зокрема, до дисциплінарних проступків адвоката відносять: порушення Правил адвокатської етики (п. 3 ч. 2 ст. 34 Профільного закону); невиконання рішень органів адвокатського самоврядування (п. 6 ч. 2 ст. 34 Профільного закону).

Таким чином, невиконання Адвокатом обов'язку щодо підвищення професійного рівня за 2025 рік свідчить про наявність у його діях дисциплінарного проступку та є підставою для притягнення Адвоката до дисциплінарної відповідальності.

При цьому, згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ, Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 та 2025 роки, що свідчить про наявність у діях адвоката дисциплінарного проступку і за ці роки, та є порушенням вимог підвищення професійного рівня за кожен із зазначених звітних періодів.

Невиконання Адвокатом у зазначені роки вимог щодо підвищення професійного рівня є порушенням професійного обов'язку, передбаченого п. 4, 5 ч. 1 ст. 21, ч. 1 ст. 57 Профільного закону та абз. 3 ст. 11, ст. 65 Правил адвокатської етики та також є дисциплінарним проступком.

Зазначені обставини мають істотне значення для характеристики особи Адвоката у розумінні абз. 2 ст. 41 Профільного закону та підлягають урахуванню як обтяжуючі обставини. Невиконання обов'язку щодо підвищення професійного рівня у 2025 році не має випадкового характеру, а є проявом постійного, умисного та тривалого ігнорування професійних обов'язків адвоката.

Таким чином, факт не підвищення Адвокатом професійного рівня за попередні роки підлягає врахуванню як обтяжуючі обставини при визначенні виду дисциплінарного стягнення за вчинення дисциплінарного проступку, вчиненого за 2025 рік.

Вважає, що описані вище дії адвоката в їх постійності та умисності вчинення підтверджують факт грубого порушення Правил адвокатської етики, а саме абз. 3 ст. 11, абз.1 ст. 65 Правил адвокатської етики.

Щодо обрання виду дисциплінарного стягнення, зазначається, що Згідно із ч. 1 ст. 35 Профільного закону, за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: 1) попередження; 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 31 Профільного закону, право на заняття адвокатською діяльністю зупиняється у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Статтею 53 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30 серпня 2014 року №120 (далі - Положення №120) (з подальшими змінами), встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку; 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності; 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

У свою чергу, згідно з п. 3 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Таким чином, враховуючи обтяжуючі обставини, та те, що дисциплінарним проступок вчиненим адвокатом є грубим порушенням абз. 3 ст. 11, абз. 1 ст. 65 Правил адвокатської етики, до адвоката може бути застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Також зазначається, що згідно з ч. 1 ст. 11 Профільного закону присяга адвоката України визначена наступного змісту: *«Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської етики, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правничу допомогу відповідно до Конституції України і законів України, з високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки, бути вірним присязі».*

Тобто у Присязі адвокат присягає дотримуватися Правил адвокатської етики, а також виконувати покладені на нього обов'язки.

Так, відповідно до п. 4, 5 ч. 1 ст. 21 Профільного закону професійними обов'язками адвоката є підвищення свого професійного рівня та виконувати рішення органів адвокатського самоврядування. Отже, оскільки Адвокат своїми діями грубо порушує Правила адвокатської етики та не виконує свої професійні обов'язки, такий адвокат порушує ч. 1 ст. 11 Профільного закону, а саме присягу адвоката України.

При цьому, згідно з п. 1 ч. 2 ст. 31 Профільного закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі порушення присяги адвоката України.

Таким чином, беручи до уваги вищевикладене та те, що Адвокатом порушено присягу адвоката України, це може бути підставою для застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю.

Адвокат, ознайомившись зі скаргою та доданими до скарги документами, надав пояснення щодо обставин, викладених у скарзі, та зазначив, що дійсно не здійснював підвищення професійного рівня за 2025 та за попередні роки. 11.03.2026 зареєструвався на офіційному вебсайті Вищої школи адвокатури НААУ, приймає участь у вебінарах, які проводяться для адвокатів Радою адвокатів Сумської області. Додатково надав пояснення, та зазначив, що він є учасником бойових дій.

Проаналізувавши доводи скарги, приймаючи до уваги, що в матеріалах, доданих до скарги, у профайлі Адвоката в ЄРАУ, наявні відомості про не виконання ним обов'язкових вимог з підвищення кваліфікації в 2025 році, за 2025 рік дисциплінарна палата КДКА Сумської області вважає встановленням порушення адвокатом Особа-13 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо підвищення професійного рівня, порушення Правил адвокатської етики (абз. 3 ст.11, абз. 2 ст. 12, абз. 1 ст.65 Правил адвокатської етики), що у відповідності до ст. 34 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Визначаючи вид дисциплінарного стягнення, приймаються до уваги обставини вчинення проступку та його наслідки, особа Адвоката, наявність обтяжуючих обставин, а саме, що згідно з даними обліку Вищої школи адвокатури НААУ Адвокат не виконав обов'язок щодо підвищення професійного рівня також за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 роки, що є грубим порушенням Правил адвокатської етики та присяги адвоката України.

На підставі викладеного, відповідно до ст.ст. 33,34,36-39,41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області одногolosно (члени палати, які беруть участь у засіданні та приймають участь у голосуванні), - м

вирішила:

1. Притягнути адвоката Особа-13а вчинення дисциплінарного проступку до дисциплінарної відповідальності із застосуванням дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на термін 1 (один) місяць з 04.06.2026 по 04.07.2026 р.

2. Рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити адвокату Особі-1 на електронну адресу, зазначену в профайлі адвоката.

3. Дане рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності направити особі, яка ініціювала дисциплінарне провадження – директору Вищої школи адвокатури НААУ С.Кузьменку.

4. Дане рішення направити Раді адвокатів Сумської області для внесення відомостей про дисциплінарне стягнення до Єдиного реєстру адвокатів України.

Відповідно до ч.1 ст. 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Сумської області може бути оскаржено протягом 30 (тридцяти) днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або суду.

Оскарження рішення не зупиняє його дії.

**Голова дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

С.А. Сергєєва

**Секретар дисциплінарної палати
КДКА Сумської області**

І.В. Семиволос

Голова КДКА Сумської області

С.Ю. Кондратенко